

**Kékfrank utalvány és a Nyugat-magyarországi Egyetem
Közgazdaságtudományi Kara**
**Dr. Karner Cecília, egyetemi docens, NYME KTK Közgazdaságtani és
Társadalomtudományi Intézet**
**The voucher (Blaufrank) “Kékfrank” and the Faculty of Economics,
University of West Hungary**

**Dr. Cecília Karner, associate professor, Department of Economics and Social Sciences,
FoE, UWH**

A helyi pénzek bevezetésének célja a helyi gazdaságok élénkítése. Válsággal terhelt gazdaságunkban érdemes odafigyelni a gazdaságunk fellendítési lehetőségeire, melyek egyike lehet a mi régióinkban a bevezetett Kékfrank utalvány forgalmának növelése. Mit tett ennek érdekében a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kara? Előadásokat szervezett leginkább a Közgazdász Klub keretei között, melyet szép számmal látogattak egyetemünk polgárai, továbbá Tudományos Diákköri dolgozatok születtek ebben a témában. További feladataink természetesen vannak, pl. az új egyetemi polgárokkal is meg kell ismertetni a Kékfrank utalványt, fel kell hívni figyelmüket a fontosságára.

The local currency was introduced to vitalize the local companies. In economical crisis it is worth paying attention how to boost the economy. One of the possibilities in our region is to increase the traffic of the voucher “Kékfrank”. And what did the Faculty of Economics, University of West Hungary for that? It organized seminars mostly via Club Economist, which were attended by numerous citizens of our university, moreover dissertations were written in that subject for the Scientific Student Conference. Of course we have tasks to fulfill. We need to acquaint the new citizens of the university with the “Kékfrank” voucher and to draw their attention to its importance.

1. KÉKFRANK UTALVÁNY BEVEZETÉSÉNEK CÉLJA, KIALAKULÁSA

A Kékfrank utalvány bevezetője a HA-MI-ÖSSZEFOGUNK KORLÁLTOT FELELŐSSÉGŰ EURÓPAI SZÖVETKEZET, melynek célja, „összefogva Sopron és környéke gazdasági szereplőit, fellendítse e természetes egység gazdasági életét a Kékfrank utalvány segítségével” – vagy „Sopron és vonzáskörzetében a határokon is átnyúló összefüggő járások gazdaságának élénkítése kékfrank utalvány használatával”. (<http://kekfrank.hu/index.php>)

A HA-MI-ÖSSZEFOGUNK EURÓPAI SZÖVETKEZET 2009. szeptember 29-én helyileg a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karán alakult meg 123 taggal, 38.500 euro alaptőkével. Mivel az országunkban ez az első ilyen jellegű szövetkezet, ezért megalapítása sok nehézséget jelentett. Több állami szervezet (APEH, PSZÁF, MNB) is felügyelte, ellenőrizte létrejöttét és azóta a működését is. A szövetkezet alapszabálya szerint alapító tag az lehetett, aki legalább egy, 100 € névértékű részjegyet vásárolt. Feltétel volt, hogy egy alapító tag maximum 40 részjegyet vásárolhat. Minden tagnak a részjegy-aránytól függetlenül egy szavazata van a közgyűlésben. A szövetkezeti tagok köre állandóan változik, inkább bővül. Az európaisága abban rejlik, hogy három ország állampolgárai alapították: osztrák, horvát és magyar.

Tagságnak további feltétele volt és ma is az, hogy elfogadja a Kékfrank utalványt pénzhelyettesítőként a mindennapi pénzügyek lebonyolításában, és a jegyezni kívánt részjegy ellenértékét a szövetkezet pénztárába vagy a megjelölt folyószámlára befizeti. A szövetkezet pénzügyeit a Rajka és Vidéke Takarékszövetkezet vezeti, ott lehet Kékfrank utalványt beváltani és visszaváltani a kondíciós lista alapján.

2010. február 5-én, a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karán mutatták be a HA-MI-ÖSSZEFOGUNK EURÓPAI SZÖVETKEZET tagjai az új soproni fizetőeszközt, a Kékfrank utalványt. Konkrét forgalomba helyezés 2010. május 7-én történt és azóta is használjuk magánszemélyek és vállalkozások egyaránt, szövetkezeti tagként, vagy elfogadóként.

A Kékfrank utalvány olyan pénzhelyettesítő, amely a hivatalos fizetőeszközünk mellett csereeszközként funkcionál.

A Kékfrank utalvány az alábbi biztonsági elemekkel került bevezetésre (<http://kekfrank.hu>):

Nyomathordozó jellemzői:

- 90 g/m² tömegű
- „P” vízjellel ellátott
- vegyi reagenseket tartalmaz, vegyszerek hatására elszíneződik
  - fehéritő: barna
  - sav: vörös
  - lúg: kék
  - oldószer: vörös/kék
- kétféle biztonsági pelyhezőrostot tartalmaz
  - nappali fénynél vörös színű /
UV gerjesztés hatására vörösén fluoreszkál
  - nappali fénynél láthatatlan /
UV gerjesztés hatására kéken fluoreszkál

Holografikus fólia:

Az utalvány előoldalának bal oldalán függőlegesen, a szelvény teljes magasságában 5 mm széles „P” jeles holografikus fóliacsík helyezkedik el, melyben negatív írással a „KÉKFRANK” szó fut végig.

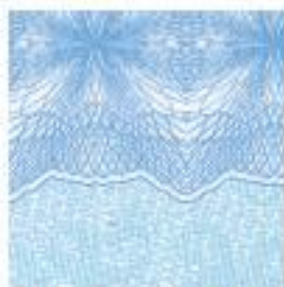
Dombornyomtatás:

Az utalvány előoldalának bal oldalán, a portréval megegyező színű, stilizált szőlőt ábrázoló grafikai elem dombornyomott.

Alyomatrendszer:

Guilloche-elemeket és mikroírást tartalmazó, több színnel nyomtatott alyomatrendszer. Az apró mintás alyomat UV gerjesztés hatására sárga vagy vörös színben, a guilloche-léc és a torony rajza kék, vörös vagy sárga színben fluoreszkál az egyes címleteknél.

látható fényben

UV tartományban

Sorszámozás:

Az utalvány előoldalának bal szélén függőlegesen nyomtatott I betű- és 6 számkaraktert tartalmazó sorszám kerül, mely vörös színű, UV gerjesztés hatására sárgán fluoreszkál.

Sorszámok:	SK005:	A 000001-től
	SK010:	B 000001-től
	SK020:	C 000001-től
	SK050:	D 000001-től
	SK100:	E 000001-től
	SK200:	F 000001-től

A Kékfrank utalványokat a szövetkezet az alábbi címletekben bocsátotta ki:

1. ábra: Kékfrank utalvány címletei

Forrás: www.kekfrank.hu

A Kékfrank utalványokat tehát az elfogadóhelyek is használhatják, elfogadóhelyi szerződések alapján. A kereskedelemben az üzlethelyiség bejáratánál és a pénztáránál elhelyezett Kékfrank utalvány logóval jelzik az elfogadását, ugyanolyan módon, mint ahogy az egyéb fizetési módokat (pl. bankkártya elfogadás).

2. ábra: Kékfrank utalvány logó

Forrás: www.kekfrank.hu

Az elfogadóhely saját üzletpolitikája figyelembe vételével kedvezményeket nyújthat a Kékfrank utalvánnyal történő fizetés esetén, amivel különösen a helyi áruk és szolgáltatások forgalmának fellendítését célozza meg. Szép számban találunk az országban elfogadóhelyeket, akik nagy valószínűséggel elfogadják a szövetség célját. Az 1. táblázat tartalmazza a 623 elfogadóhely megyék szerinti megoszlását.

1. táblázat: 2012. 08. 25-i állapot szerint az elfogadóhelyek száma

Megye	Elfogadóhelyek száma
Csongrád	1
Fejér	1
Győr-Moson-Sopron	613
Pest	6
Zala	2
Összesen	623

Forrás: <http://kekfrank.hu>

„Mi a különbség a törvényes fizetőeszköz (Ft) és a helyi pénz (KÉKFRANK utalvány) között?

- A törvényes fizetőeszközt *kötelező* elfogadni csereszközként a Magyar Köztársaság területén.
- A KÉKFRANK utalvány vagy bármely más csereszköz használatát (akár az üveggyöngyöt, kagylót is) a törvény nem tiltja, de elfogadására nem kötelezhetőek az állampolgárok és a gazdaság szereplői. (http://kekfrank.hu/letoltes/fizeto_eszkozunk_a_kekfrank.pdf).

Milyen előnyei is lehetnek a helyi pénz használatának? A helyi pénz használatával a neki egy az egyben megfelelő forint az említett takarékszövetkezetben kamatozik, mely a szövetség tagjainak jövedelmet jelenthetne, megfelelő forgalom esetén. Ezzel lehetne élénkíteni a helyi gazdaságot. Mindig csak annyi van belőle forgalomban, ami a helyi pénzben a forgalom lebonyolításhoz szükséges. Nem kamatoztatható, nincs lejárat ideje, mint pl. az étkezési utalványoknak. Az elfogadóhelyeknek forgalomemelkedést hozhat, ezzel dinamizálja a régió gazdaságát. A kulturális életre is a környéken pozitívan hat. Nem utolsó sorban, de fontos előnye, hogy erősíti a régiós összefogást.

Ismertségére, népszerűségére egy megállapítás a honlap alapján: az első 10 helyi pénz egyikeként szerepel a soproni Kékfrank utalvány (chortler.com / 10 Perfectly Legal Currencies).

Sopronban a Kékfrank utalvány használatát sajnos az önkormányzat nem támogatja, pedig ez jelentős segítséget nyújthatna a pénzeszköz terjedéséhez, és népszerűségének

növeléséhez, a forgalomban lévő mennyiségének bővítéséhez és ezzel a régió gazdaságának élénkítéséhez. Még idegenforgalmi jelentősége miatt is komoly hatása lehetne a régióra, ami az önkormányzat támogatásával sokkal jobban működhetne.

A Kékfrank utalvány bevezetésének, főbb jellemzőinek a bemutatása után rátérek a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karának a Kékfrank utalvány forgalomba hozatalával, ismertségének növelésével összefüggésbeni szerepére.

2. NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR SZEREPE

Komoly szerepet jelent a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kara a Kékfrank utalvány létrejöttében és ismertségének bővítésében. Ezt a szerepet három vonatkozásban említem. Egyrészt az elméleti megalapozása, egyáltalán hogy létrejötte a gondolata megfogalmazódott, abban a Közgazdász Klub előadásainak fontos szerepe volt. Másrészt a hallgatóink komoly érdeklődést mutattak a Kékfrank utalvány megismerésében, készítettek TDK dolgozatokat, beadandó dolgozatokat – megpróbálták javaslatokat tenni a Kékfrank utalvány megismertetésére, a forgalmának növelésére, sőt tevékenyen is részt vettek marketingtevékenységekben. Harmadrészt a karon szervezett konferencia, szakmai tanulmányút, egyéb programok szintén tevékenyen és érdemlegesen hatottak a Kékfrank utalványra. Nem lesz teljes körű a bemutatásuk, hisz olyan sokrétű kapcsolódást tapasztalhatunk a Kékfrank utalvány és a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kara között.

2.1. Közgazdász Klub keretében szervezett előadások

A Közgazdász Klub keretében szervezett előadások széles skálája kapcsolódik a Kékfrank utalvány létrejöttéhez, gondolati megerősítéséhez. Közös szervezésben történt az előadók meghívása többek között a HA-MI-ÖSZEFOGUNK EURÓPAI SZÖVETKEZET vezetőségével.

Az előadások időrendben az alábbiak:

2008. december 4. Varga István (Magyar Adófizetők Országos Szövetség alelnöke): Mit tehetünk civilként a válság ellen?

Előadásában bemutatott helyi pénzeket, felhívta a figyelmet, azok előnyeire, pl. gyarapítja a helyi termelők, szolgáltatást nyújtók munkáját, a közösséget erősíti, közelíti a termelőt, a kereskedőt a fogyasztót, stb. Íme néhány helyi pénz:

Wisconsin, Egyesült Államok helyi pénz

New York-i helyi pénz

Stuttgart, Németország

Osztrák helyi pénz

3. ábra: Helyi pénzek

Forrás: <http://www.ktk.nyme.hu/index.php?id=14196&L=%20%20%202Ferrors.php%25>

Már Varga István előadásában elhangzott az Európai Szövetkezet megnevezés, illetve jellemzés. Innen indult a Kékfrank utalvány létrehozásának, kibocsátójának a gondolata.

2009. február 19. Dr. Járai Zsigmond (volt jegybankelnök, pénzügyminiszter, tőzsdeelnök, bankelnök, a CIG Közép-európai Biztosító felügyelőbizottságának elnöke): A pénzügyi és gazdasági válságból való kilábalás esélye és lehetőségei.

Az előadó kiemelte, hogy „a legfontosabb feladat most a gazdaság állapotán való javítás lenne: olyan gazdaságpolitikát kellene folytatni, amely kivezetné az országot a krízisből.” (http://www.kisalfold.hu/soproni_hirek/jarai_nem_keresik_igy_gyengul_a_forint_/2088346/) Pozitívan állt a helyi pénz bevezetésének a gondolatához, támogatta létrejöttét.

2009. május 6. Dr. Kovács Árpád (az Állami Számvevőszék elnöke): Költségvetési trendek, az állami ellenőrzések eszközei, a költségvetés hatékonyságának javítására, valamint

Dr. Parragh László (a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke): Válság – valóság Őszintén a gazdaságról előadások alapján is támogatásra került a helyi pénzünk bevezetésének gondolata.

2009. május 26. Dr. Csaba László (a Közép-európai Egyetem tanára, akadémikus): Magyarország a globális válságban: okok és a kiút lehetősége. Az előadásában a válságból kivezető út bizonytalanságaira hívta fel a figyelmet. Kérdésre válaszolva, régióerősítő hatást lát a helyi pénz bevezetésében.

2010. január 19. Varga István (Magyar Adófizetők Országos Szövetség alelnöke) következő előadása: Ha mi összefogunk: piacgazdaság kapitalizmus nélkül. Az előadó kiemelte a globalizáció hátrányait, a nyertesek, a vesztesek esélyeit, az amerikai és az EU bankok helyzetét, a kamatok problémáját, majd megoldásként a helyi pénzek alkalmazását említette.

2010. január 26. Boros Imre (volt PHARE programokat koordináló tárca nélküli miniszter, közgazdász, a Közgazdaságtudományi Kar avatóünnepségének fővédnöke): A válságkezelés monetáris eszközei. Többek között megállapítja: „A hazai finanszírozás részarányának bővülése jótékony hatást gyakorolna a nemzeti jövedelemre is, hiszen a kamatok hazánkban maradnának.” (<http://www.ktk.nyme.hu/index.php?id=14329&L=1>)

2010. április 19. Dr. Róna Péter (c. egyetemi tanár, közgazdász, nemzetközi jogász): Az euró válsága és az ismét kettészakadó Európa. A kilábaláshoz kapcsolódóan megállapítja, hogy Magyarország két nagy komparatív előnye: a víz és a föld. Magyarországnak van a világ negyedik legnagyobb gyógyvízállománya. Ezen a területen kellene fejleszteni. Támogatta a helyi pénz kezdeményezést.

2010. május 11. Perkovácz Tamás (HA-MI-Összefogunk Európai Szövetkezet Igazgatóságának elnöke): Sopron és vonzáskörzete fizetési eszköze a KÉKFRANK utalvány. Megállapítja, hogy a szükségesnél kevesebb forint van forgalomban, ezért látja szükségesnek a Kékfrank utalvány bevezetését. Ismertette a Közgazdász Klub tagjai előtt a Kékfrank utalvány legfontosabb tudnivalóit, így hogyan válhat valaki szövetkezeti taggá, ki hol válthat át Kékfrank utalványt, milyen előnyei vannak, miért fontos a határokon átnyúló kapcsolat.

2010. szeptember 28. Varga István (Magyar Adófizetők Országos Szövetség alelnöke): Helyben a jövő. Az önkormányzatok gazdasági szervező ereje. Bemutatta többek között a magyar hitelintézetek külföldi forrásait, a bankközi forgalmakat. Fontos szerepet szán a helyi kezdeményezéseknek, a helyi gazdaság fizető rendszerének.

2011. március 1. Lóránt Károly (mérnök-közgazdász): Adódhat-e új lehetőség Magyarország számára az európai együttműködésből? Megállapította, hogy a világban változnak az erőviszonyok, Kína gazdasága erőteljesen fejlődik, nekünk is fejlődni kell, európai összefogással. Régió szintjén lehetőséget a kilábalásból a lokális gazdaságok „Hangya” szerveződések és a helyi pénz útján lát.

2011. szeptember 20. HA-MI és Kékfrank címmel több előadás hangzott el. Perkovácz Tamás (HA-MI-ÖSSZEFOGUNK Európai Szövetkezet, elnök): Két éves a HA-MI-Összefogunk Európai Szövetkezet.

Novák Tímea, Vissi András (Scardobona Consulting Kft.), Sommer Klaus (Peiso.communications): A REGIONET aktív AT-HU projekt támogatásával a Kékfrank elfogadóhelyek körében végzett kérdőíves felmérés eredménye – Ausztriában és Magyarországon

Ebben a kérdőíves felmérésben az egyetem is részt vett.

Megfogalmazott javaslatok:

- Nagy érték a több mint 500 elfogadóhely, de nem elég a sikerhez! Forgalom élénkítés... hogy önfenntartóvá válhasson a rendszer!!!
- Fogyasztók felvilágosítása a Kékfrankról (közel hozni), - az utalvánnyal történő fizetés előnyeiről (kiadvány egyszerű, közérthető leírással)
- Elfogadóhelyek alkalmazottainak „képzése” (közvetlen Kékfrank felület kifelé)
- Marketing akciókon, rendezvényeken keresztül a Kékfrank használat népszerűsítése – professzionális PR
- Kékfrank elfogadóhelyek közötti KFR fizetés elősegítése (beszerzési lánc összeérjen – visszaváltás visszaszoruljon)
- KFR mint számlapénz bevezetése
- Turistáknak Kékfrank „csomagok” összeállítása – város marketing, turizmus szövetség?
- Kékfrank stratégiai vezetés több lábbon állása, menedzsment erősítése, professzionalizálása, szakértői bázis kialakítása

http://nyme.hu/fileadmin/dokumentumok/ktk/Kozgazdasz_Klub/110920_Regionet_Kekfrank.pdf

2.2. Hallgatói dolgozatok

Ezek közül kiemelek kettőt, így 2011-ben készült Endrédi Beáta, Erdősi Botond, Maráz Renáta és Márczi Viktória dolgozata: A kékfrank utalvánnyal kapcsolatos kérdőíves felmérés értékelése, valamint az utalvány népszerűsítésére szolgáló marketingötletek. (http://kekfrank.hu/letoltes/nyme_kekfrank_lakossagi_kutatas_20110922.pdf)

Ebből a dolgozathoz átdolgozás után TDK dolgozat készült, mellyel bejutottak a hallgatóink az Országos Tudományos Diákköri megmérettetésre.

A dolgozathoz bemutatom a kérdőíves felmérés célját és főbb megállapításait. A kutatás célja elsősorban az volt, hogy információt szerezzenek a soproniak, valamint a soproni régióban élők Kékfrank utalvány ismertségéről, használatáról, véleményéről, valamint a kérdőívre válaszoló lakosság javaslatairól. Személyesen történt a felmérés a kérdőívek alapos átgondolása után. Közel 200 főt kérdeztek meg az egyetemisták. A megkérdezésről a Sopron TV felvételt is készített, mely a tv nézők körében még inkább felkelthette a Kékfrank utalvány iránti érdeklődést.

A kérdőív kérdései három nagy csoportba kerültek megfogalmazásra. Az első csoportba az általános, demográfiai kérdések sorolhatóak, melyek a kitöltő nemére, korára, lakóhelyére, iskolai végzettségére, foglalkozására, jövedelmére vonatkoznak. A második csoportba tartoznak azok a kérdések, melyek a Kékfrank utalvány ismeretével kapcsolatosak. A harmadik csoportba pedig az észrevételekre, javaslatokra irányultak a megkérdezések.

Főbb megállapítások:

- A minta 64 %-a ismeri, hallott már a Kékfrank utalványról, 36 % pedig még hallani sem hallott róla. Tehát marketing tevékenységre van szükség mindenképpen.
- Mindössze ennek 13 %-a, aki használta, illetve használja is a Kékfrank utalványt, és 87 %-a, aki hallott róla, de nem használta még. Használatának az érdekeltségében kell érdeklődést felkelteni.
- A megkérdezettek 53 %-a kisebb élelmiszerboltokban, 33 %-a éttermekben vagy borozókban, 7 %-a rendezvényeken, és a fennmaradó 7 % pedig hotelekben használja a Kékfrank utalványt, mint fizetőeszközt.

Előre is gondoltunk arra, hogy a soproniak körében kevés azok száma, akik ismerik és használják és értik a Kékfrank utalványt. Ezért a hallgatók az alábbi javaslatokat fogalmazták meg a Kékfrank utalvány népszerűsítésére, melyben nyilván segítséget is kaptak oktatóiktól, meg a megkérdezettektől:

- szükséges az aktív marketingtevékenység a lakosság körében, el kell mondani, hogy hogyan lehet hozzájutni és milyen előnyei vannak.
- az elfogadóhelyeken az eladók és üzletvezetők „szájpropagandával”, több és figyelemfelkeltőbb plakáttal reklámozhatnák a Kékfrank utalványt, és a vele járó kedvezményeket, pozitívumokat.
- a helyi televízióban, rádióban, újságokban, internetes honlapokon (pl.: elfogadóhelyek honlapja, Facebook) és rendezvényeken való folyamatos hirdetésekre lenne szükség,
- az elfogadóhelyeken szórólapok osztásával lehetne az ismertséget növelni, mégpedig olyan formában, hogy az eladó a blokk mellé adja a szórólapot a vásárlónak.
- a VOLT Fesztivál mint helyi nevezetessége a városnak, így itt is el lehetne fogadtatni, mint fizetőeszközt (pl.: szállásfoglalás, jegyvásárlás).

- a VOLT Fesztiválon lehetne egy standot felállítani, ahol bemutatnák a helyi pénzt – ez meg is valósult már 2011-ben, egyetemisták vállalták ezt a feladatot.
- részt lehetne venni városi rendezvényeken, kiállításokon, vásárokon, ahol hozzá lehetne jutni a Kékfrank utalványhoz – ez is több esetben is megvalósult.
- sportrendezvényeken lehetne logót elhelyezni.
- helyi járatos buszokon reklámfeliratokkal népszerűsíteni

A másik dolgozatot, amit kiemelek Árkovics Márk, Gáspár Gergely, Mohácsi Tamás, Péli Petra, Pélyi András és Varga Alexandra Vállalkozásfejlesztési mesterszakos hallgatók készítettek 2011-ben. Az általunk elvégzett kutatás alapvető célja, hogy a szövetség tagjai és a kékfrank-rendszerben részt vevő vállalkozások eddigi sikereit, problémáit, esetleges panaszait összegezze, valamint a kapott primer adatokból a helyi pénz rendszerének kritikáját megfogalmazza.

A kutatás teljes folyamatát, a kérdőívek összeállításától a végeredmények kiértékeléséig a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karának hallgatói végezték. A kérdőív hozzávetőlegesen 300 vállalkozáshoz jutott el, sajnos a válaszadók száma alacsony maradt, és csupán 41 vállalkozás küldte vissza a kérdőívet. A kérdőívezés folyamata online formában zajlott.

Főbb megállapítások:

- a kékfrank utalvány forgalmazása semennyi, vagy csak minimális többletmunkát ad a vállalkozásoknak
- a kékfrank elfogadó helyek közül nem mindegyik biztosít kedvezményt, azonban a kedvezményt nyújtók körében is ott tapasztalható növekedés, ahol valóban gazdaságélénkítési célból került a kékfrank bevezetésre
- A lokálpatrióták körében egyértelműen kimutatható, hogy pozitívan látják a kékfrank nyújtotta lehetőségeket a helyi vállalkozásokra, míg a gazdaságfejlesztők közepesre értékelik a kékfrankban rejlő lehetőségeket.
- Mind a lokálpatrióták, mind pedig a gazdaságélénkítők úgy érzik, hogy mindenki büszke lehet arra, hogy Magyarországon egyedülállóként, először itt vezették be a kékfrankot!
- Arra a kérdésre, hogy növeli-e Sopron hírét az országban a Kékfrank, egyöntetűen pozitív válasz született, minden megkérdezett esetén.
- Kékfrank használatával a lokálpatrióták úgy érzik, hogy egymás közötti bizalomnövelésnek egy jó eszköze a Kékfrank, hasonlóan a gazdaságélénkítőkhöz, akik viszont egy kicsit visszafogottabb bizalomnövekedést várnak a Kékfrank utalványok használatától.
- A gazdaságélénkítés céljából belépett vállalkozásoknál, az árbevétel nagyobb százaléka származik a Kékfrank utalványból, mint a lokálpatrióták esetén. Míg a lokálpatriótáknál csak 30%, a gazdaságélénkítőknél a megkérdezettek 60%/-a állítja, hogy bevételének 0-5%-át köszönheti a Kékfrank nyújtotta lehetőségek kihasználásából.

Összefoglalva elmondható, hogy még jelentős kihasználatlan potenciál rejlik a Kékfrank piacának erősítésében.

Hallgatóink a két dolgozat összeállításában dicséretes munkát végeztek, kitartóan és szakmailag kifogásolhatatlanul munkálkodtak. Jó eredményeket és javaslatokat fogalmaztak meg. A dolgozatok egyike a www.kekfrank.hu honlapon megtalálható. Az igazgatósági tagok

áttanulmányozták ezeket a munkákat és levonták a következtetéseiket, alkalmazták a számukra is megvalósítható megoldásokat. Még az aktív és arra hajlandó hallgatókat is sikerült bevonni a munkába.

2.3. Egyéb kapcsolódások

2010. március elején a HA-MI-ÖSSZEFOGUNK EURÓPAI SZÖVETKEZET több tagja ellátogatott Baselba, ahol is megismerték az Európa legöregebb létező pénzhelyettesítőjének, a WIR-nek (1934. óta működik) a működését, és a tanulságokat levonva, a tapasztalatokat hasznosítani lehet a soproni Kékfrank utalvány rendszerében.

A tanulmányút tapasztalatait összegezte Dr. Székely Csaba dékán úr a „Komplementer pénz és a helyi pénz élénkítése” című tanulmányában, amelyből egyértelműen kitűnik, hogy van létjogosultsága a „helyi pénznek”.

http://kekfrank.hu/letoltes/Komplementer_penz_es_a_helyi_gazdasag_elenkítése.pdf

Pár gondolat munkájából:

„Már az 1800-as évek végén felvetődtek azok a reformelképzelések, amelyek a helyi pénzek kialakulásához vezettek. Silvio Gesell, német-argentín kereskedő 1891-ben adta ki első röpiratát „A pénzügy reformja, mint a szociális államhoz vezető út” címen (Gesell, 1891). Gesell abból indult ki: hogyan lehet megakadályozni azt, hogy a pénz a hatalom egyre inkább eluralkodó eszköze legyen, viszont egyidejűleg semleges csereeszköz maradjon. Szerinte a pénznek – és mindenekelőtt a nagyobb összegek birtokosainak – különleges kiváltsága van: megbonthatja a kereslet és kínálat, a megtakarítás és befektetések körforgását, és kamat formájában jutalmat követelhet a termelőktől és a fogyasztóktól annak érdekében, hogy lemondjanak a pénz spekulatív jellegű visszatartásától illetve rövid lejáratú pénzbetétekről, és visszajuttassák azt a reálgazdaság körforgásába. Gesell később áttelepült Svájcba, ahol az ottani reformerek körében talált követőkre, akikkel közösen megalakították a Svájci Szabadföld-Szabadpénz Szövetséget (Sweizer Freiland-Freigeld-Bund).

Az 1930-as években a geselli szabad gazdaság hívei vállalkoztak arra, hogy kísérleteket folytassanak elgondolásaik helyességének igazolására. Németországban, Ausztriában, Svájcban, Franciaországban, Spanyolországban és az Egyesült Államokban fáradoztak a szabadpénz bevezetésén annak érdekében, hogy megszüntessék a munkanélküliséget. Különösen sikeres volt az osztrák Wörgl város kísérlete, ahol egy év alatt a munkanélküliség 25 százalékkal csökkent a kezdeményezés révén. Amikor Ausztriában több mint 100 község is be kívánta vezetni a Wörgl-i modellt, az Osztrák Nemzeti Bank a monopóliumát féltve betiltatta a helyi pénzek további használatát. Ugyanez lett a sorsuk a hasonló kísérleteknek több országban is (www.sozialoekonomie.info).

A helyi pénz és a különböző pénzhelyettesítő eszközök azonban újra és újra megjelentek a különböző országok gazdaságában, Ausztráliától Brazíliáig, és Nyugat-Európa különböző országaiig.

Még az euró bevezetése után is számtalan helyen vezettek be különböző alternatív fizetőeszközöket Németországban, Ausztriában és más EU tagállamban.”...

„A felsorolt kísérletek közül kiemelt figyelmet érdemel a Svájcban működő WIR Bank és a hozzá kapcsolódó helyi komplementer fizetőeszköz, a WIR.”

PhD hallgatónk Tóth Balázs István is foglalkozott egy publikációjában a helyi valutával, melynek címe: A helyi valuta szerepe a lokális gazdaságfejlesztésben. A bajos Chimsee Regiogeld és a soproni Kékfrank utalvány kezdeményezés. Főbb összegző megállapítása: „Véleményemet elsősorban a regionális gazdasági folyamatok szemszögéből

fogalmazom meg, ami arra enged következtetni, hogy támogatni kell a Chiemgauerhez és Kékfrankhoz hasonló elképzeléseket, mert a lokális gazdaság fejlődését támogatják. A pénzügyi és jogi oldalról támasztott aggályokkal egyetértek, és mielőbbi megoldásukat sürgetem.” (<http://www.asz.hu/penzugyi-szemle-cikkek/2011/a-helyi-valuta-szerepe-a-lokalis-gazdasagfejlesztesben/66-77-tothb.pdf>)

A következő karunkhoz tartozó esemény egy konferencia a NYME KTK-n, melynek címe: „Helyi pénz a helyi gazdaság erősítésére”, egy nemzetközi konferencia, mely közösen került megszervezésre a REGIONET-tel és a Kisalföld Vállalkozásfejlesztési Alapítvánnyal. Ezen a konferencián Ángyán József államtitkár úr is pozitívan beszélt a Kékfrank utalványban rejlő gazdaságélénkítő szerepről, még támogatását is felajánlotta.

A következő, ami karunkhoz is kapcsolódik, hogy 2011 ősz folyamán elkészült a kétnyelvű Kékfrank film, amiben az egyetemisták egy borozóban hívják fel a figyelmet arra, hogy ha valaki Kékfrank utalvánnyal fizet, az kedvezményt kap.

Marketingtevékenység folytatásában is részt vettünk, amely keretében sokféle ötlet született. Így kiváló lehetőségnek tartom a szállodákban elhelyezett ismertetőket a Kékfrank utalványról. Az idegenforgalmi jelentőség hangsúlyozása is lendíthet régióink gazdagságán.

3. A KÉKFRANK-UTALVÁNY KÖVETŐI

Elsőként a Balatoni Koronát vezették be 2012. március 23-án.

Ez az első olyan rendszer, amely többségi önkormányzati részvétellel működik. Az utalvány kibocsátója a Balatoni Korona Zrt, amelyet hét önkormányzattal közösen hoztak létre: Veszprém, Várpalota, Balatonfüred, Balatonalmádi, Litér, Tihany és Nemesvámos alapított a megyei iparkamarával és a Kinizsi Bankkal közösen. Céljuk, hogy az adott térségben élénkítsék a gazdaságot és pluszforrást, likviditást biztosítsanak a helyi pénzforgalomban résztvevők számára.

2012. július 22-én forgalomba került a Bocskai Korona, Magyarország harmadik helyi pénze. Varga István: „A „helyi pénz” használata kockázatmentes, áldozatot nem követel senkitől, azonban mindenki nyer vele. Jómagam hiszek benne, hogy ily módon mindenki segítheti Hajdúnánás tőkeerős, virágzó várossá válását. Bízom abban, hogy minden nánási lakos ezt akarja, így biztosítva a város és a közösség gyarapodását, fejlődését!” (<http://bocskaikorona.hu/index.php>)

Hasonló, önkormányzati támogatással rendelkező kezdeményezések vannak folyamatban, így: a Viharsarokban (Békés, Békéscsaba és Gyula), Vác térségében, Kiskunhalason, Baján, Mosonmagyaróvár környékén, Kecskeméten, Szegeden, Zalaegerszezen, Miskolcon, Székesfehérváron.

A rábaközi Tallér program a REGIONET Aktiv program keretein belül formálódott, jött létre. „Kapuvár-Beledi Kistérség Többcélú Társulás elnöke szándéknyilatkozatot írtak alá annak érdekében, hogy a rábaközi településeken mielőbb be lehessen vezetni az úgynevezett Rábaközi Tallért, mely helyi pénz gyanánt a rábaközi gazdaság fellendítésére hivatott. A helyi

pénz bevezetésének ötletét a Sopronban már működő Kékfrank alapozta meg.”
(http://www.kisalfold.hu/rabakozi_hirek/fizetoeszkoz_lesz_a_rabakozi_taller/2175652/)

4. TOVÁBBI FELADATOK A KÉKFRANK UTALVÁNY ÉS A NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KARÁNAK KAPCSOLATÁBAN

A fent említett kapcsolódások csak egy rész, ennél bővebb lenne a felsorolás, ha teljességre törekedtem volna. Azonban mint ahogy az egyetemek szerepéből is következik tudományos alapokon biztosítható az együttműködés. Előadások szervezése, megfelelő tudományos előadókkal, gazdasági szakemberekkel. A diákok érdeklődésének a felkeltése, a fenti pozitív gondolatok továbbvitele, megerősítése mindenképp fontos feladat.

Ezért továbbra is szervezünk előadásokat, hogy az újonnan érkezett hallgatóinkkal is megismertessük a Kékfrank utalvány illetve ezen keresztül a helyi pénzek szerepét, a benne rejlő gazdaságélénkítő funkciókat.

Az elkövetkező OTDK-n szereplő hallgatóink ebben a témában továbbviszik a helyi pénzzel kapcsolatos tapasztalataikat, elmélyülnek a javíthatóságában.

Irodalomjegyzék:

HA-MI_ÖSSZEFOGUNK SZÖVETKEZET honlapján lévő archívum anyagok:
<http://kekfrank.hu/index.php> letöltés: 2012. 08. 27

Kisalföld folyóirat honlapján szereplő cikkek:

(http://www.kisalfold.hu/soproni_hirek/jarai_nem_keresik_igy_gyengul_a_forint_/2088346/)
letöltés: 2012. 08.20

(http://www.kisalfold.hu/rabakozi_hirek/fizetoeszkoz_lesz_a_rabakozi_taller/2175652/)
letöltés: 2012. 08. 20

Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karának Közgazdász Klub honlapján lévő előadások: <http://www.ktk.nyme.hu/index.php?id> letöltés: 2012. 08. 30

<http://www.asz.hu/penzugyi-szemle-cikkek/2011/a-helyi-valuta-szerepe-a-lokalis-gazdasagfejlesztesben/66-77-tothb.pdf> letöltés: 2012. 09. 03

<http://bocskaiakorona.hu/index.php> letöltés: 2012. 09.03